

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Cursus Theologico-Moralis

Ad usum Tyronum elucubratus, Et in Quotidianis Prælectionibus
Quoad ea, quæ Moralis Theologia disputat De Sacramentis, & Censuris

Viva, Domenico

Patavii, 1723

Art. VII. De dispositione ex parte animi ad Eucharistiam requisita.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40650

tis Eucharistia sumeretur sacramentaliter, & cum fructu; Quando vero casu illam sumeret, non reciperet cum fructu: Ad eum modum, quo si homo mentis compos hostiam sumit, quam nescit esse consecratam, non sumit illam sacramentaliter, & cum fructu; sed solum materialiter. Quod si contingat, amentem ante amentiam habuisse voluntatem expressam suscipiendi Sacramentum Eucharistiae, etiam si casu hostiam consecratam sumeret, puto, quod in hoc casu fructum Sacramenti reciperet: Et eadem est ratio, si homo mentis compos habeat voluntatem suscipiendi hoc Sacramentum, quoties Eucharistiam sumeret cum ignorantia invincibili, quod esset consecrata.

Demum, amentibus, qui habuerunt aliquando usum rationis, non solum in articulo mortis danda est Eucharistia, sed Villal. cum Tamb. cap. 4. sect. 1. probabiliter putant, quod possit illis aliquoties extra mortis articulum concedi; praesertim si retineant reverentiam huic Sacramento, ut solent Religiosi, qui incidunt in amentiam; idque multo magis si luce aliqua rationis aliquando fruuntur. Immo Henr. lib. 8. cap. 42. art. 3., & 4. putat semifatuis debere in Paschate dari Eucharistiam, & Jo. Sancius apud Dian. part. 2. tract. 14. resol. 79. posse illis ministrari, quoties petierint; quia si non committitur irreverentia communicando illos in Paschate, nec si communicent extra tempus paschale. At Januarius part. 1. resol. 17. apud Tamb. docet non esse illis saepe dandam, ne ex frequentia concipiant irreverentiam; Et idem dicas de Mutis, & Surdis a nativitate, & de Stolidis, ac iis, qui debili rationis usu pollent.

V. Dices; non est universim danda Eucharistia in Paschate parvulis ante circiter decennium, quia non ha-

bent perfectum rationis usum; ergo a fortiori non est danda stolidis, ac semifatuis, qui usum rationis debiliorem habent, quam isti parvuli.

Respondeo, nego consequentiam; Disparitas est ex Tamb. loc. citat., & Sanch. de Matrim. lib. 1. disp. 8. num. 12., quia in parvulis est spes perfectioris iudicii, quando poterunt reverenter Eucharistiam recipere, ut praecipitur in cap. *Omnis utriusque sexus*; At cum semifatui non sperentur meliorandi, semper deneganda iis esset Eucharistia, quod pia mater Ecclesia non patitur.

ARTICULUS VII.

De dispositione ex parte animi ad Eucharistiam requisita.

- I. *Quanta sit peccati gravitas communicare in statu peccati mortalis?*
- II. *Num sit culpa venialis ad Eucharistiam accedere cum culpis venialibus non retractatis?*
- III. *Obligatur Sacerdos quamprimum post missam confiteri, si deficiente copia Confessarii celebravit cum sola contritione de mortali, quod erat in conscientia, necessitate urgente.*
- IV. *Num dicatur esse necessitas sufficiens ad sic celebrandum, ut satisfiat precepto de Missa audienda in die festo?*
- V. *Quanam universim censenda sit urgente necessitas celebrandi non praemissa confessione?*
- VI. *Ad quid tenetur, qui habens peccata reservata simul, & non reservata, nequit adire Superiorem, sed habet copiam Confessarii inferioris?*
- VII. *Num liceat simplici Sacerdoti absolvere a mortalibus indirecte?*
- VIII. *Qui post Confessionem recordatur alicujus mortalis, teneturne de novo*

no ante Communionem confiteri?

- IX. Quid si quis recordetur peccati dubii, sive dubietas sit positiva, sive negativa?
- X. Quandoam liceat peccatori communicare, neque Confessione praemisissa, neque contritione?
- XI. Num liceat Laicis communicare quotidie?

I. AD Eucharistiam sumendam multa requiruntur, tam ex parte animi, quam ex parte corporis, ut digne, ac cum debita reverentia sumatur. Integra isthac dispositio continetur in iis duobus versibus:

*Lotus, discretus, sanus, jejunus,
& aptus,
Contritus, fassus, mundus, recte-
que paratus.*

Nam suscipiens hoc Sacramentum, Primo debet esse *Lotus*, idest baptizatus; Secundo *Discretus*, idest habere annos discretionis; Tertio debet esse *Sanus*, unde arcentur infirmi, in quibus ob frequentes vomitus, aut tussim timeretur irreverentia erga Eucharistiam; Quarto debet esse *Jejunus*: Quinto *Aptus*, nam per excommunicationem, vel Interdictum personale homo redditur ineptus ad Eucharistiam; Sexto, *Contritus*, hoc est sine conscientia peccati mortalis; Septimo, *Fassus*, peccator enim non satis est, si conteratur, sed debet etiam praemittere communioni confessionem. Octavo, *Mundus*, idest non pollutus. Demum *Recte paratus*, idest devotus, & attentus. Agemus hic de dispositionibus istis, quae pertinent ad animam, deinde de iis, quae ad corpus pertinent. Est autem dispositio ex parte animae, quod suscipiens sit baptizatus, quod habeat intentionem suscipiendi Sacramentum, quod non sit excommunicatus, aut perlonaliter interdictus, &c., quod sit contritus, & confessus.

Quaeritur nunc primo, Quanta sit culpa gravitas accedere ad communionem cum mortali?

Respondeo, esse sacrilegium contra virtutem Religionis; relate ad quam in tertio gradu, seu ordine constituitur a D. Th. In primo enim gradu sunt peccata contra Divinitatem, verbi gratia, odium Dei, blasphemia, perjurium, apostasia, haeresis, desperatio: In secundo gradu peccata commissa contra Christi humanitatem in propria specie, ut peccatum crucifigentium Dominum. In tertio peccata commissa contra Christum in aliena specie, seu contra hoc Sacramentum, videlicet, indigna ejus susceptio; In quo etiam genere, unum peccatum est gravius alio; nam, verbi gratia, gravius est conculcare, aut projicere canibus hoc Sacramentum, quam indigne suscipere; At gravius est secundum se indigne suscipere Eucharistiam, quam homicidium, quia hoc est contra virtutem justitiae, illud contra virtutem religionis, quae est praestantior; quamvis homicidium per accidens ratione damni irreparabilis reputetur gravius. Univerfim tamen caeteris paribus est gravius peccatum, quod est contra virtutem praestantiorum: at si non sint caetera paria, potest esse gravius peccatum, quod est contra virtutem minus praestantem: Sic gravius est fornicatio, quam parvum furtum, licet furtum sit contra virtutem praestantiorum.

Notat hic Ledesm. apud Trull., quod Sacerdos celebrans in mortali, multis titulis sacrilege peccet, videlicet, quia consecrat, offert Sacrificium, ministrat sibi, & accipit Sacramentum, recitat Epistolam, & Euangelium indigne; quia tamen omnes istae actiones faciunt unum moraliter, & procedunt ab eadem specie irreverentiae, quod indigne tractetur hoc Sacramentum; ideo unum moraliter sacrile-

crilegium censetur: Quamvis alii apud Dian. part. 1. tract. 14. resol. 24. putent esse plura peccata, eo quod aliud sit suscipere indigne, aliud indigne ministrare Sacramentum, aliud offerre Sacrificium indigne: Eodem modo Suar. disp. 66. sect. 1. apud Tamb. in Method. Commun. lib. 1. cap. 1. §. 3. docet esse duo peccata, si quis, verbi gratia, communicet cum excommunicatione, aut non jejunos, alterum contra præceptum naturale, ne Sancta indigne tractentur, alterum contra Ecclesiasticum, ne excommunicatus, aut non jejunos cum mortali ad Eucharistiam accedat. Hurt. tamen disp. 9. de Euch. diff. 1. docet esse unum peccatum, quia duo illa præcepta procedunt ex eodem motivo religionis, seu reverentiæ debitæ Christo.

II. Quæritur secundo, an sit veniale accedere ad Eucharistiam cum veniali?

Respondeo, certum esse, quod si quis accedat ad Eucharistiam ob finem venialiter malum, verbi gratia, ob vanam gloriam, peccet venialiter. Dubium tamen est, an peccet de novo venialiter, qui accedit ad Eucharistiam, vel cum venialibus non prius retractatis, vel cum actuali affectu ad aliquod veniale? Suar. loc. citat. sect. 4., & Lugo disp. 14. sect. 2. affirmant, quia irreverentia venialis est cum hujusmodi maculis, quasi cum veste nuptiali aequaliter fordida, tanto convivio interesset. At negat Vasq. disp. 207. num. 18. cum Joan. Sanc., & Sà; quia ex una parte per veniale non impeditur præcipuus effectus hujus Sacramenti; ex altera parte non tenetur homo ex reverentiâ debita huic Sacramento disponere se ad illud cum omnibus actibus, quos potest elicere: Quare sicut non peccat venialiter, quia non procurat omnem effectum, quem causare potest Eucharistia cum

omnibus actibus intensissimis, quos potest elicere, ita nec videtur peccare venialiter, qui ad illud non se disponit removendo ab anima omne veniale. Utraque sententia videtur probabilis Tamb.; Sed prima mihi videtur probabilior: Communiter enim Doctores docent esse veniale ad Eucharistiam accedere, etiam cum sola voluntaria distractione; verbi gratia, si quis, dum communicat, mente agitat profana negotia; quia censetur non levis irreverentia tantum hospitem sic suscipere; a fortiori itaque erit veniale cum venialibus non retractatis, illud quasi in domum conspurcatam suscipere, & multo magis si cum affectu habituali ad veniale; nam si esset cum actuali affectu ad veniale, nemo dixerit, quod novum veniale Sacriligium non committeret propter irreverentiam: Præsertim, quia ponit obicem aliquibus effectibus, quamvis non præcipuis hujus Sacramenti, videlicet eorum remissioni, fervori charitatis, & Spirituali dulcedini, ut notat Laym. apud Dian. part. 3. tract. 7. resol. 31.

III. Quæritur tertio, An conscius sibi peccati mortalis, teneatur Eucharistiæ præmittere etiam confessionem Sacramentalem?

Respondeo affirmative. Ita Trident. sess. 13. cap. 5. Et Suar. ex Sanctis Patribus docet, id haberi ex præcepto Christi Domini per Apostolos Ecclesiæ tradito, & expresso ab Apostolo per illa verba: *Probet autem se ipsum homo, & sic de pane illo edat, &c.*; Quare ad reliqua Sacramenta sufficit, ut peccati mortalis sibi conscius contritionem præmittat; ad hoc autem Sacramentum suscipiendum debet etiam præmitti confessio Sacramentalis, idque ratione excellentiæ hujus Sacramenti præ reliquis. In eo tantum casu potest ad Eucharistiam aliquis cum sola contritione accedere, quan-

quando, scilicet, urgeret necessitas communicandi, verbi gratia, ad vitandum scandalum, vel periculum mortis, &c., & non adesset copia confessarii: in quo casu docet Trident., quod Sacerdos sic celebrans teneatur post Missam confiteri quamprimum, videlicet, intra triduum, ut communiter Doctores explicant ex leg. fin. eod. de *Judiciis*; ubi illico dicitur fieri, quod fit intra triduum: Et damnata est ab Alex. VII. opinio illa, quam olim nonnulli docuerant apud Dian. part. 1. tract. 14. resol. 60.; quod particula illa *Quamprimum* intelligatur, cum Sacerdos suo tempore confitebitur: Sicut etiam damnata est in propositione 39. opinio dicentium, quod hoc sit consilium non præceptum; quamvis hoc præceptum solum urgeat Sacerdotes sic celebrantes, non vero solum communicantes, ut communiter etiam Doctores cum Con. docent contra Navar., & Fagund. apud Dian. loc. citat. Et ratio disparitatis est, quia cum sæpius possit accidere Sacerdoti, quod hoc pacto celebret, quam quod alter sic communicet; ideo illi tantum hoc præceptum injungendum fuit: Et quidem, ut putant Valq., & Suar., si sic celebret, quia deest copia confessarii, non ex alio capite, puta, quia ex malitia velit confessionem omittere, vel quia habens copiam confessarii non confiteatur, ne notam infamiae incurrat, ut docet Sayr. contra Regin. apud Dian. loc. citat. resol. 61.

IV. Nonnulli cum Vega, Rodrig., Henr., Tolet. contra Suar., Con. & alios apud Dian. part. 1. tract. 14. resol. 63. opinantur, quod possit Sacerdos, si deit copia confessarii, præmissa solum contritione de mortali, quod est in conscientia, celebrare ad satisfaciendum præcepto in die festo de Missa audienda: verbi gratia, si iter

agens, non possit ab alio Sacerdote audire missam, ut mox dicemus quæsit. 5.

Neque dicas, quod præceptum non communicandi non præmissa confessione sit divinum; præceptum vero audiendi missam die festo sit Ecclesiasticum, atque adeo debeat hoc illi cedere. Nam primo probabile est ex Lessl., Præpos., & aliis hoc præceptum de confitendo ante communionem esse solum juris humani, ex consuetudine, scilicet, in Ecclesia introducta: Secundo præceptum hoc expressum in Trident. est de confitendo ante communionem, nisi urgeat necessitas, & desit copia confessarii; probabile autem est obligationem audiendi missam die festo vocari sufficientem necessitatem ad communicandum cum sola contritione. Immo a Dian. loc. citat. resol. 64. putatur etiam sufficiens necessitas ad sic celebrandum, si non possint alii aliter satisfacere præcepto de audienda missa die festo; vel si non possit aliter ipse, vel alii satisfacere præcepto communionis paschalis; Quia tamen est probabilis, imo etiam me iudice probabilior, sententia opposita, ideo Sacerdos ad id non tenetur, cum possit, velle oppositam opinionem sequi.

V. Quæritur quarto; quænam universim dicatur urgens necessitas, qua possit aliquis communicare cum sola contritione, non præmissa confessione mortalium?

Respondeo, dici necessitatem urgentem, Primo, si alicui mors imminet; Secundo, si non sit copia confessarii, & debeat alteri dari viaticum; Quamvis enim non debeat aliquis celebrare sine sacris vestibus, aut non jejunus, aut sub una tantum specie consecrare ad dandum alteri viaticum; quia prævalet præceptum de integre, & reverenter sacrificando; potest tamen cum sola contritione Sa-

cer-

cerdos celebrare ad dandum viaticum, si aliunde haberi non potest, quia hoc præceptum præmittendi communionem confessioni, etiamsi divinum, non videtur cum tanto rigore obligare. Tertio, si id opus sit ad vitandam infamiam, aut grave detrimentum. Unde, si quis post confessionem accessit ad altare ante linteum, ut communicet, & interim recordetur alicujus mortalis, non tenetur adire confessarium, si timeat sibi notam infamiae; quam ex Villalob. in Manual. cap. 2. moraliter semper time re potest, si coram aliis communicet. Hinc docet Zambran., quod si Sacerdos vocetur ad communicandum infirmum, qui velit prius reconciliari, & Sacerdos ob multas, verbi gratia, confessiones invalidas non possit illum brevi expedire, ad vitandum scandalum potest illum prævia tamen contritione communicare, cum proposito, quod advocet postmodum confessarium, cum quo integre confiteatur. Equidem tamen existimo cum Granad., quod posset illum directe absolvere a peccatis auditis, & indirecte de aliis, quæ non potest tunc exponere moraliter, præmissa solum attritione. Quarto, ut supra diximus, si Sacerdos, ut ipse, vel alii satisfaciant præcepto de audiendo Sacro, vel communionis paschalis, debeat celebrare, nec habeat copiam confessarii. Addunt alii apud Bonac. disp. 4. quæst. 6. num. 23., quod possit idem facere Sacerdos, si non possit aliter satisfacere oneribus Cappellanæ, aut si indigeat eleemosyna. Verum id non admittitur communiter, nisi quando indigentia eleemosynæ pro Missa esset admodum gravis; nam onera Cappellanæ intelliguntur data sub debita decentia. Certe non potest id facere Sacerdos, si debeat celebrare propter votum, quia vota non intelliguntur, nisi de iis, quæ debito

modo fieri possunt. Et idem communius docent de præcepto humano. Unde cenfeo, probabilius esse, quod non possit Sacerdos sic celebrare, ut satisfaciat præcepto de audienda Missa, quod præceptum citra controversiam humanum est, non divinum.

Notandum hic ex Suar. disp. 67. sect. 7., quod quando dicitur posse aliquis ad vitandum scandalum communicare cum sola contritione, si non habeat copiam confessarii, intelligendum sit de scandalo proprie dicto, quod ferat occasionem detrahendi, vel temere judicandi, vel proximum infamandi, &c., non vero quando solum datur causa admirationis sine scandalo, aut periculo infamiae.

Notandum secundo cum Conink quæst. 80. num. 23., non posse assignari certam regulam, & certam distinctionem, ut confessarius dicatur alicui abesse, sed ex circumstantiis arbitrio prudentis viri id decernendum. Solum id generatim dici potest, quod tunc censeatur abesse confessarius, quando ob invaletudinem, difficultatem itineris, brevitatem temporis, præsentiam aliorum, urgentia negotia, & similes causas non potest aliquis ad illum adire sine gravi incommodo.

VI. Quæritur quinto; quid faciet habens peccatum aliquod reservatum urgente necessitate communionis, si adsit confessarius, qui solum a non reservatis possit absolvere? Poteritne communicare, non præmissa confessione; an vero tenetur confiteri? Et si tenetur confiteri; Omniane peccata debet confiteri, reservata scilicet, & non reservata, an vero solum non reservata, cum onere confitendi deinde reservata Superiori?

Respondeo ex fuscè dicendis in de Pœnitentia, triplicem in hac re esse opinionem. Prima est Jo: Sanci, Armil., Trull., Præposit. apud Dian. loc.

loc. citat. resol. 65., quod possit præmissa tantum contritione ad Eucharistiam accedere; tum quia putare potest, quod non habeat copiam confessarii, dum non adest Sacerdos, a quo possit integre absolvi; tum quia videtur grave onus eadem peccata bis confiteri. Immo sic debere fieri docet Hurt. de Pœnit. disp. 11. diff. 4., & Valsq. in 3. part. tom. 4. tract. de Excommun. dub. 4., si peccato sit annexa excommunicatio reservata, ut videre est apud Dian. 3. part. tract. 5. resol. 68., quia posita excommunicatione reservata, nullam habet talis Sacerdos erga hunc pœnitentem jurisdictionem. Secunda opinio est Suarii docentis debere omnia peccata reservata simul, & non reservata illi confessario aperire, ut indirecte a reservatis absolvatur: Unde remanet onus aperiendi deinde solum reservata superiori. Nec mirum, quod possit talis Sacerdos absolvere indirecte a casibus etiam cum excommunicatione reservatis, quia sicut id potest si pœnitens oblitus esset peccati habentis excommunicationem reservatam; ita potest in hoc etiam casu indirecte absolvere. Tertia opinio A lensi, Soti, & aliorum apud Dian. part. 3. tract. 4. resol. 104., & Jo: Lugo apud Tamb. in Meth. Commun. cap. 1. §. 6. docet, posse hunc aperire solum peccata non reservata, quia cum non possit talis confessarius absolvere a reservatis, istorum confessio ad aliud non erit utilis, quam ad diffamandum se cum tali confessario. Quod confirmatur, quia ex Suar. de Pœnit. disp. 23. Granad., & aliis apud Tamb., qui habet reservata simul, & non reservata potest cum inferiori confiteri tantum non reservata, ob id solum, ne multum differat confessionem, aut communionem; tum quia longa mora videtur necessitas; tum quia est periculum moriendi in peccato; ergo

a fortiori in casu nostro. Non dicitur tamen longa mora si debeat expectare paucos dies; Nec est audiendus Mendoza apud Dian. part. 5. tract. 13. resol. 8. putans esse longam moram, etiam unam noctem, eo quod in ea sit aliquod periculum moriendi. Omnes istæ tres opiniones reputantur probabiles a Filliuc., sed opinio Suarii videtur sequenda.

VII. Dices: si habens non reservata, & reservata cum excommunicatione, deberet confiteri omnia Sacerdoti inferiori, urgente necessitate communionis, ut directe a non reservatis, & indirecte a reservatis absolvatur, sequeretur quod habens venialia simul & mortalia, præsentem solo simplici Sacerdote, & urgente necessitate communionis, deberet etiam huic simplici Sacerdoti aperire venialia, & mortalia, ut directe a venialibus, erga quæ ille habet jurisdictionem, indirecte a mortalibus absolvatur; quod tamen videtur absolum.

Respondeo primo, quod si transmittatur sequela, non debeat videri absurda, cum ex paritate adducta legitime sequi videatur; illamque admittit tamquam probabilem Lugo disp. 14. de Euch. num. 98. ex Con., & Suar. Respondeo deinde secundo, negari posse sequelam; disparitas esse possit ipse usus Ecclesiæ; non enim datur consuetudo hujus secundi casus, sicut datur primi; & ideo dici potest, quod Ecclesia, quæ reservat aliquem casum, vel excommunicationem, sicut non reservat illam in casu, quod pœnitens obliviscatur talis peccati, ita nec in casu adducto, quod urgeat necessitas communionis. Contra vero, in secundo casu non dat simplici Sacerdoti Ecclesia jurisdictionem in mortalia, ne indirecte quidem; præsertim quia non vult a simplici Sacerdote exerceri munus Confessarii. Et Innoc. XI. decrevit puniendos esse
sim.

simplices Sacerdotes, si id praesumant.

VIII. Quaeritur sexto: si quis rite confessus, oblitus sit alicujus mortalis, cujus recordetur, antequam communicet, tenereturne illud subicere clavibus ante Communionem, ut absolvetur directe, an poterit deinde illud subicere clavibus, & interim communicare?

Respondeo, Henr. lib. 8. cap. 46. num. 3. Victorium & Navarr. cap. 21. num. 49. apud Trull. hic cap. 6. disp. 4. num. 13., docuisse, quod si laicus post confessionem positus ad linteum altaris recordetur alicujus mortalis, non teneatur redire tunc ad confessarium etiam praecisa nota, & scandalo ob reverentiam Sacramenti. Praeterea Regin., & Praeposit. apud Pellizz., & Dian. part. 9. tract. 3. resol. 4., docuerunt, quod universim non teneatur redire ad confessarium ante communionem, qui post confessionem legitimam oblitus est alicujus mortalis; quia jam probavit se confessione, & in statu gratiae accedit ad Eucharistiam, cum remissum sit indirecte peccatum illud oblitum; unde satis est, quod illud peccatum clavibus subiciat, quando iterum suo tempore confitebitur, ut directe absolvetur.

Verum haec opinio Regin. male audit: obstat enim praxis Fidelium, ex qua ut notat Lugo disp. 14. sect. 6. num. 126., colligitur, praecipuum de confessione praemittenda Communioni, non esse solum de Confessione integra formaliter, sed etiam materialiter; Proinde talis opinio Corney expuncta fuit in Indice expurgatorio Hispano, ut refert Dian. loc. citat., & per Edictum particulare reprobata. Admittit tamen Tambur. in Meth. Commun. cap. 1. num. 63. opinionem laudatam Henr., & Victor. apud Fagund. de 3. Ecclesia praecipto

lib. 3. cap. 9. num. 14., quod si Sacerdos dum actu celebrat, & laicus dum ante linteum expectat, recorderetur alicujus mortalis, non teneatur redire ad confessarium, etiamsi possit sine ulla nota adire, & brevi redire, quia irreverenter videtur se gerere, relinquendo actionem illam, quasi inchoatam sine clara necessitate; sicuti non bene morate se gerit, qui assistens in mensa Regis, vel ad breve tempus recederet sine necessitate urgente; in casu autem nostro nulla videtur esse necessitas, quia hic est vere iustus, & bene dispositus propter absolutionem indirectam talis peccati; unde nec tenetur de eo contritionem elicere ante communionem: Quare satis videtur, si proponat illud suo tempore clavibus subicere, ut directe absolvetur. Huic tamen sententiae non libenter astipulor, cum supponamus sine ulla nota posse penitentem adire Confessarium ut exponat peccatum grave oblitum, siquidem hic magis reverenter erga Christum Dominum se gerat, quam si confessiones differat.

IX. Quaeritur septimo; Utrum peccata etiam negative dubia subijci debeant clavibus ante communionem, an satis sit de illis conteri, si forte sint commissa?

Respondeo, hoc pendere ex illa quaestione, an huiusmodi peccata necessario subijcienda sint clavibus? Si enim detur ista obligatio, procul dubio ante communionem subijcienda sunt; secus vero, si talis obligatio non detur. Certum est, quod si per rationes probabiles dubium deponatur, vel quia probabile est peccatum illud, aut simpliciter non esse commissum, aut non cum plena deliberatione; vel quia probabile est jam esse confessum; licet oppositum sit probabilius, ad id non obligetur; Sicut nec si per ignorantiam invincibilem quis putet se ad id non obligari. At
fi

si dubium sit omnino negativum, communior sententia docuit obligari ad ea clavibus subjicienda; sicut omnes concedunt debere nos de iis conteri, ne exponamur periculo æternæ damnationis: Ea autem obligatio erui videtur ex Praxi Ecclesiæ, quæ institutionem Christi Domini nobis manifestat. Non desunt tamen plures, qui nos a tali obligatione eximunt, eo quod non constet de ea, & in tali dubio melior est conditio penitentis: præsertim quia pro delicto dubio non debet homo ad tale onus certum condemnari. Ita apud Tamb. in Meth. Confes. lib. 2. cap. 1. §. 3. Januarius, Conink de Sacram. Pœnit. disp. 7. dub. 8. Marchant, Martin, Bossi, & alii apud Dian. part. 10. tract. 12. resol. 2., & tract. 16. resol. 79.: Equidem in tractatu Scolastico de Pœnitent. disp. 4. quæst. 3. art. 2. fuse id pertractans censui dicendum, quod peccatum positive dubium sumptum pro peccato, quod probabiliter est commissum, ita ut non detur solida probabilitas in oppositum sit materia necessaria confessionis, quia talis probabilitas est quædam moralis certitudo; non esse vero materiam necessariam confessionis peccatum negative, seu suspensive dubium; Et juxta hanc distinctionem respondendum est quæsito præsentis.

X. Quæritur octavo, An liceat in aliquo casu cum mortali Eucharistiam sumere, non præmissa contritione?

Respondeo, in duplici casu, ut notant Doctores, id licere. Primo, si irruente, verbi gratia, Paganorum, vel Hæreticorum turba, in Ecclesiam timeretur contemptus Eucharistiæ, tunc quilibet, etiam non jejunus, & in mortali existens teneretur ad vitandam hanc injuriam assumere Eucharistiam, etiam si in tam subita irruptione non posset actum contritionis elicere. Secundo, si Sacerdos post

missam inceptam, recordaretur mortalis a se commissi, nec posset actum contritionis elicere, nec confiteri, probabile est ex Vasq., Hurt., apud Tamb., quod possit missam proficere cum eo dolore, quem potest tunc elicere; quia præceptum digne communicandi non videtur tam rigide obligare, ut cogat Sacerdotem cum magno suo dedecore ab incepto Sacrificio desistere. Et idem dicitur de laico, qui ante linteum positus, recordetur mortalis, nec potest conteri, nec sub aliquo prætextu sine magno dedecore recedere. Quinimmo Sacerdos post consecrationem hostiæ teneretur Sacrificium perficere, si non posset intra tempus competens se colligere, & contritionem excitare; cum non possit relinquere Sacrificium imperfectum: Debet proinde, consecratio pane, fieri consecratio Calicis, quæ est pars essentialis Sacrificii; nec potest omitti consumptio, quia saltem est pars integralis. Ante consecrationem vero teneretur desistere, si posset sine infamia: Et ex Tamb. cap. 1. §. 9. non videtur obligandus ad simulandum deliquium, vel quid simile, quia remedium hoc est nimis extraordinarium, & multis inconvenientibus subjacet.

XI. Quæritur ultimo, an possit laicus secundum se esse apte dispositus ad quotidianam Communionem, ita ut illi permittatur aut isthæc frequentia suadeatur?

Respondeo affirmative; novimus enim id factitatum esse a D. Catharina, aliisque. Et ratio est, quia nunquam prohibetur, ne uxoris quidem quotidiana Communio. Verum propter reverentiam Christo debitam, communius Doctores existimant, non esse quotidianam communionem suadendam iis, qui cum parvo devotionis affectu ad illam accedunt; quia talis frequentia, quamvis augeat gratiam, minue-

minuere tamen videtur reverentiam Sacramento debitam. Innoc. XI. in suo Decreto de quotidiana communione voluit, ut hac de re quilibet suum confessarium consuleret, qui spectato statu, ac conditione personæ coram Deo iudicet, quid facti opus sit. Conink quæst. 8. art. 10. docet iudicium prudentissimum hominum, ac praxim fidelium esse, ut laicis, qui a mortalibus abstinent, suadeatur communio semel per hebdomadam, etiam uxoris, si velint diligenter ad id se præparare; Aliis vero, qui a Mundo abstracti continentem vitam agunt, potest etiam in festis per hebdomadam occurrentibus concedi: aliisque magis devotis frequentius; Sacerdotibus tamen conceditur quotidianum Sacrificium, quamvis non apte se ad illud facile præparant, quia Sacrificium offertur Deo nomine publico, & ordinatur ad bonum publicum, cui ex opere operatum odest, satisfaciendo pro peccatis, pro nostris, quam animarum purgationis, & gratias Deo agendo pro innumeris erga nos beneficiis & innumera nova beneficia impetrando.

ARTICULUS VIII.

De dispositione ex parte corporis ad Eucharistiam requisita.

- I. Corporis dispositio fert habitum decentem. Equites Religiosi non debent gladium deponere, dum communicant. Lepra reddit Sacerdotem irregularem propter horrorem circumstantium.
- II. Pollutio nocturna quandoque impedit communionem?
- III. Pollutio voluntaria, ac fornicatio, quamdiu post confessionem impedit Communionem?
- IV. Jejunium naturale excludit materia parvitatem; Musca si casu irajiciatur, veluti per modum salivæ,

non frangit jejunium naturale, secus vero si de industria. Sicut sanguis e gingivis effluens irajiciitur per modum salivæ, secus vero, si e digito vulnerato sugatur.

V. Quid de auro, creta, cera, nucce avellana, & similibus?

VI. Quid de Saccaro vespere ori imposto ad leniendam raucedinem?

VII. Quid de Herba sancta, seu tabacco, quod sive in pulvere, sive in fumo sumatur, sive ore in folio?

VIII. Qui post prudentem examen adhuc dubitat, num jejunium naturale violaverit, probabiliter potest communicare.

IX. Communerantur plures casus, in quibus licitum est a non jejunio communicare.

I. PRÆTER sanitatem, tam mentis, de qua jam diximus, quam corporis, ne forte aliquando vomitus, aut tussis irreverentiam creet, requiritur, ut corpus suscipientis Eucharistiam sit mundum, hoc est non pollutum, & quod is jejunaverit a media nocte: Debet etiam cum eo habitu, & dispositione corporis ad Eucharistiam quilibet accedere, quam consuetudo locorum postulat, ut cum decentia, animi humilitate, reverentia, & devotione suscipiatur. Concilium Bracarense sub pœna excommunicationis præcepit, ut Sacerdotes communicaturi, induerent stolam in modum crucis ad pectus: Communiter tamen docent cum Suar. disp. 88. non dari ad id obligationem sub gravi, quia usu tale decretum, aut videtur abrogatum, aut non cum tanto onere receptum. Consuetudo etiam deponendi gladium videtur solum obligationem decentiæ habere, non peccati, aut irreverentiæ. Quamvis Equites religiosi videlicet, S. Jo. S. Jacobi, Alcantaræ non debeant illud deponere, quia est eorum insignis ad pu-